

postmottak@oed.dep.no

Haugesund den 31.01.2011

Høringsinnspill- forslag til utredningsområder havvind

Potensialet for energiproduksjon utenfor kysten av Rogaland er stort og et viktig utviklingsområde for næringslivet i fylket. Lange tradisjoner og høy kompetanse innen kraftkrevende industri og maritim virksomhet forenes når havet og vinden skal tas i bruk for produksjon av energi. Her er ideelle vindforhold, tilknytning til store magasin kraftverk og mulighet for direkte eksport til Nord-Europa. Havvind kan bli et viktig element for å nå langsiktige mål om fornybar energiproduksjon og en tilnærming til nye industrielle muligheter.

Rapporten "Havvind – Forslag til utredningsområder" er gjennomgått og vi har følgende innspill:

Vår anbefaling vil være at områdene Utsira Nord og Sørlege Nordsjø prioriteres for strategisk konsekvensutredning. Dette er to områder hvor det er behov for ulik teknologisk tilnærming, og hvor tidsperspektivet er ulikt og der erfaringer fra det første området med bunnfaste installasjoner har stor overføringsverdi til flytende.

I det korte tidsperspektivet er det svært viktig å sørge for at det etableres testanlegg og pilotprosjekter. Norge har unike muligheter for å fylle en rollen som leverandør av "grønn batterikapasitet" til Europa, men det vil kreve at vi kontinuerlig deltar i arbeidet som pågår med å utvikle tilpasset teknologi. Gevinsten er jo at norske leverandører på kort sikt vil kunne innta en viktig rolle i den utviklingen av havvind som skjer andre steder i Nordsjøområdet.

Testsenter

Utenfor Karmøy i er verdens første fullskala flytende vindmølle, Hywind plassert. Gjennom en kabel fra havmøllen leveres kraft inn på nettet til Haugaland Kraft, gjennom et mottakspunkt sør på Karmøy. Det er ledig kapasitet i den etablerte infrastrukturen, og det planlegges ytterligere utbygging av infrastruktur i området. Området er velegnet for testing av flytende offshore vind- og bølgekraft grunnet gode dybdeforhold i rimelig nærhet til land.

Marin Energi Testcenter AS (METCentre) ble etablert på Karmøy i 2009. Formålet er å tilby optimale testforhold for marin energiproduksjon, primært bølgekraft og havvindmøller. Samtidig vil senteret gi utviklingskraft till ny teknologi og kommersialiseringen av denne. METCentre har et viktig potensial for å bidra til økt forskningsaktivitet og norsk næringsutvikling innen offshore vind.

Det bør vurderes om det er hensiktsmessig å avsette et område som et test- og demonstrasjonsområde. METCentre vil da peke på området sør for Utsira og vest for Sør-Karmøy som et egnet område. Her er Hywind allerede etablert, Sway har i tillegg konsesjon og like utenfor Utsira er det planlagt et felt med 5 flytende vindmøller. Fred Olsen har også konsesjon for bølgekraftverk i det samme området. Demonstrasjonseffekten og den internasjonale oppmerksomheten vil øke ved å ha en samling av slike test- og demonstrasjonsprosjekter.

Fullskala testing er viktig for å få fram en teknologi som er robust og tilpasset norske forhold. Samt at det vil muliggjøre at norskutviklet teknologi kan kvalifiseres for bruk i andre markeder, og fremme de industrielle muligheter og medvirke til kompetanseoppbygging for et framtidig norsk hjemmemarked for offshore vind.

Det vil sikre en fortsatt positiv teknologisk utvikling innen marin fornybarproduksjon. Hauglaand Vekst mener at METCentre bør få nasjonal status innen dette segmentet, de har per i dag en unikmulighet til å betjene et nasjonalt og internasjonalt marked for fullskala testing innenfor flytende marin energiproduksjon.

Utsira Nord

Utsira Nord karakteriseres i rapporten som et område med mulighet for tilknytning til store magasinkraftverk. Samtidig er områdets plassering gunstig i forhold til en planlagt utvekslingsforbindelse mellom Norge og Storbritannia. En slik forbindelse vil passere i relativ nærhet til Utsira Nord. Det bør også understrekes at et fortrinn ved Utsira Nord er stabile vindressurser.

Utsira Nord er lokalisert vest for Karmøy, nordvest for METCentres planlagte testområde. Det åpner for samarbeidsmuligheter og samarbeidsgevinster med tanke på infrastruktur.

Utsira kommune ligger også strategisk til omtrent midtveis mellom det planlagte området og land, en naturlig landingsplass for utstyr og mannskap både under utbyggings- og driftsfasen. Utsiras visjon "*Utsira gir energi*", forteller også at energi er et strategisk og viktig satsingsområde for kommunen.

SørVestlandet har et globalt konkurransemessig fortrinn med sterke kompetanse og industriklynger innen petromaritime operasjoner og konstruksjoner, som Norge må utnytte i utviklingen av en fremtidig industri. I tillegg finnes det store kraftkonsumenter, prosessindustri, som Hydro, Sør-Al og Elkem, med flere i området.

Med tanke på området fortrinn, og muligheten til å trekke på kunnskap fra den petromaritime sektoren mener vi at Utsira Nord bør prioriteres for strategisk sektorutredning.

Utsira nord har også et potensial i tilknytning til et framtidig North Sea Grid med forgreininger til Nord-Europa og Storbritannia.

Sørlige Nordsjø

Med planene for Sørlige Nordsjø der to områder er pekt på som velegnet for havvind, kan Rogaland ta en ledende rolle innen offshore vind. Her er mulighetene store for å utnytte våre bedrifters kompetanse innen operasjoner til havs og som de har opparbeidet gjennom mange år i Nordsjøen. Feltene ligger også strategisk til i forhold til et framtidig North Sea Grid og vil dermed bidra til norsk krafteksport til utlandet. De kan også bli en god læringsarena før installasjonene tas over til flytende turbiner på Utsira Nord.

Synergier og kompetanseoppbygging

Det skjer i dag en stor satsing på landbasert vindkraft i fylket, både i sør og nord i Rogaland. Det er sannsynlig at Rogaland i løpet av de neste få årene vil bli det området i landet hvor det produseres mest el produsert på vindkraft.

Mange utfordringer er felles for landbaserte vindturbiner og vindturbiner til havs, og Dalane videregående skole vil høsten 2011 starte sitt opplæringstilbud for vindkraftteknikere, som det første i landet. Kunnskap fra land kan overføres til vindkraft til havs, på de områder hvor det er naturlig. Det er derfor naturlig at man satser parallelt med utbygging og erfaringsinnhenting fra land, samtidig som det satses på demonstrasjonsanlegg til havs.

I Nord-Rogaland finnes også et av Norges sterkeste miljøer innen komplekse maritime operasjoner, med en sterk petromaritim klynge, ved Høgskolen Stord-Haugesund, Maritime Academy og Arena Offshore Fartøy. Et miljø som vil være svært viktig når vindturbinene tas til havs.

DemoRogaland et samarbeid mellom Lyse, GE og Statoil bør også nevnes, som nå driver fra et samarbeidsprosjekt for å få kvalifisert havvind teknologi for bruk i det kommende Nordsjømarkedet.

Siragrunnen som er konsesjonsomsøkt og under behandling, viser bredden av muligheter og initiativ i Rogaland.

Med vennlig hilsen

Tormod Karlsen
Adm. dir.
sign